ROXY.

Fortælling fra Indiana af
EDWARD EGGLESTON

Oversat. af E. G.

(**Fortsat.**)

„Hertugen" nærmede sig med majestætisk Langsomhed. Kaptajnen ringede med Klokken paa Stormdækket, langtrukkent og højtideligt. Han ringede fem Gange, og det gav Ekko i alle de fjerne Bakker. Hvis han kun havde ringet tre Gange, saa havde det været Meningen at han blot vilde sende Jollen i Land efter sine Passagerer. Men fem højtidelige Slag var Landingstegn. Dampskibet svajede rundt og drejede Stevnen, saa den gik op imod Strømmen. Linen blev kastet ud og grebet af Havnefogden, som med Haz Kirtleys Hjælp hurtig fik den surret om Bommen.

Denne vigtige Operation blev omhyggelig iagttaget af den lille, brune Hund, som med Halen i Vejret løb rundt om Bommen, indtil Linen var gjort fast; saa slentrede den hen for at se dem lægge Gangbrædtet ud.

Her var nu Dampskibet og her var Bagager, men Passagererne var der ikke. Dag, nu kom der en gammel Neger ridende ned ad Gaden. Han havde i umindelige Tider været i Oberst Bonamys Tjeneste. I Dag red han sin gamle Plovhest i en meget usædvanlig Fart. Han sad uden Saddel med Benene strittende fremad og udad og holdt Tømmen med den ene Haand, mens han holdt i Manken med den anden for ikke at blive kastet af ved Dyrets stive Bevægelser. Det Syn fik alle Smaadrengene til at le af Onkel Bob, og Forsamlingens Opmærksomhed deltes mellem Negeren og Dampskibet. Da Negeren kom helt hen til Bolværket, raabte han:

„Jeg siger, er Doktoren ombord?"

Doktoren kom hen til Rælingen.

„Jeg siger: Doktor, Obersten er færdig, har faaet et Slag eller saadan no'et. Falder lige om midt paa Gulvet. Kom herover rask. Jeg siger rub Dem, ellers er der ingen Oberst, naar De kommer derop. Han blir' nok død, inden De kommer!"

Doktoren tog Negerens Plads paa Hesten, og denne galopperede atter ind igennem Byen, mens Dampskibskaptajnen uvilligt trak Linen ombord og sejlede uden sine Passagerer.

Mængden følte, at Oberst Bonamys Sygdom kun slet betalte deres Skuffelse, men Folk gjorde saa meget ud af den, som de kunde.

Man drøftede ivrig, om det var Oberst Bonamy, som var bleven ramt af Mark eller Mark, som var bleven ramt af Apopleksi.

Mutter Tartrums lille Dreng løb aldeles aandeløs hjem for at fortælle det, og enten hun havde Gigt eller ej, følte den gamle Dame sig kaldet til at humpe om i Gaden og anholde alle de forbigaaende med alle mulige Spørgsmaal om Sagen. Hvem var det, der ramte hvem? Hvad var det? Mon han kunde leve?

Da Folk endelig fik fuld Besked, mente nogle, at det var Synd og Skam for en Søn at være sin Fader ulydig og paa den Maade volde hans Død. „Ja, det var rigtignok en net Kristendom!"

Nogle af de mere alvorlige var sikre paa, at det var en Guddom. Blev Ussah ikke slaaet ned, da han lagde Haanden paa Guds Ark? Blev Ananias og Safira ikke dræbte, fordi de løj? Oberst Bonamy kunde have godt af at lære, hvad det er at sætte sig op mod Gud, og det var godt nok til ham og slet ikke mere, end han fortjente, naar alt kom til alt.

Nancy gik hjem med samt sin Humlebi, men svor paa, at hun nok skulde „gi'e dem igen". Hun mente paa en eller anden Maade, at Oberst Bonamys Slagtilfælde var en List for at drille hende. Men hun skulde nok endnu gi'e dem igen". Blot hun fik en halv Anledning, saa skulde hun nok faa Mark væk fra den Adams Tøs. Hvad kønt var der dog ved Roxy, saa hele Byen skulde rende ned og sige Farvel til hende. Nej, naar det endda havde været hende. Hun vilde godt have rejst til Texas med Mark.

Men Wittaker, som havde lagt Mærke til Nancys underlige Opførsel nede ved Bolværket, gik hjem og lagde sammen og trak fra. Han plagedes af Bekymringer for Roxys Fremtid og med Sorgen over sin Skuffelse og Tvivl, om han havde handlet ret eller ikke. Han havde vist en Humlebi i Hovedet, for han gik op og ned ad den øverste Svalegang den halve Nat.

FJERDE KAPITEL.

Dagen efter at „Hertugen af Orleans" var sejlet forbi, var en Søndag, og det lykkedes Mutter Tartrum at holde de mest modstridende Rygter gaaende hele Dagen med Hensyn til Oberst Bonamys Helbred.

Hun stod i Porten fra Morgen til Aften og talte med Negeren og med Doktoren, som kom, og Doktoren, som gik, og enhver anden, der kom forbi, og hørte, naar de vidste noget eller mente at vide noget, og fortalte, hvis de ikke vidste.

Da Wittaker Mandag Morgen stod op efter en søvnløs Nat, mente han, at det var hans Pligt at besøge Oberst Bonamy og spørge til hans Befindende. Hvis han skulde være død af Apopleksi, kunde han tale med Familien, og hvis han var bedre, med Patienten. I alle Tilfælde vilde han maaske komme til at tale med Mark om hans Planer, og han kunde maaske træffe Amanda eller Jane eller — jo, men det var ikke det, han ønskede. Han kunde maaske ved en eller anden Hændelse se Roxy selv. Han vilde ikke indrømme for sig selv, at den smertelige Uro, der havde holdt ham vaagen hele Natten, vilde beroliges lidt, hvis han saa Roxys Ansigt og hørte hendes Stemme.

Men det var Roxy, som han mødte i Døren og som forundres over det trætte Udtryk i hans Ansigt. Hun bad ham sætte sig ned under Vinrankerne paa Verandaen og fortalte ham, som Svar paa hans Spørgsmaal, at Oberst Bonamy laa og sov roligt i sit Værelse, og at han havde faaet et Slagtilfælde af Apopleksi. Hans højre Side var ganske magtesløs, men de haabede, at han vilde komme sig.

Hun var klædt i en ny Bomuldskjole, og hendes Omhu for den Syge havde bragt lidt af det gamle fredfyldte, velvillige og haabefulde Udtryk tilbage i hendes Ansigt.

Naar hun kunde handle i Overensstemmelse med sin Natur, var hun lykkelig. Naar hendes energiske Aand blev tvungen tilbage, blev den til et heftigt Sind, og Sammenstødet mellem hendes Heftighed og hendes Samvittighed frembragte en nervøs Uro. Men nu kunde han atter vandre den lige Vej.

„De vil ikke rejse til Texas nu?" spurgte Hr. Wittaker.

„Vi ved intet om Fremtiden. Vor Pligt er meget ligefrem for Øjeblikket". Roxy lagde Trykket paa det sidste Ord, og det udtrykte hendes Tilfredshed ved sin nuværende Befrielse for de Vanskeligheder, hun havde mødt siden sit Giftermaal.

„God Morgen, Hr. Wittaker", sagde Jane. „Fader er vaagen nu, og vi kan ikke forstaa, hvad det er, han vil. Roxy, du vil nok gaa ind. Han siger, han mangler Roly, eller hvad det nu er, han mener".

Med en hurtig Undskyldning og Farvel, forsvandt Roxy igennem Forhallen ind i den syges Værelse.

„Stakkels lille Fader", sagde Jane. „Han kan slet ikke tale redt og han glemmer, hvad Tingene hedder. Men Roxy kan gætte, hvad han ønsker, og han vil ingen andre have om sig end hende. Mig kalder han Jim. Men Doktoren mener, at han kommer sig. Hvis han gør det, saa er det fordi Roxy passer ham saa godt".

Hr. Wittaker rejste sig for at gaa, men da kom Mark just ud og de gik sammen ned mellem Poplerne. Det var to Modsætninger. Wittakers slanke Figur, lyse Hudfarve og tankefulde Udtryk og Marks velnærede Skikkelse, krøllede sorte Haar og Ansigt, der viste Tegn paa en farefuld Kærlighed til Velvære og Magelighed. Han fortalte Wittaker, at hans Faders Sygdom maaske vilde gøre ham det umuligt at rejse til Texas, da han var nødt til at passe sin Faders Forretninger, indtil han kom sig.

„Saa vil De maaske søge om Præsteembede her i Indiana?" sagde Wittaker

„Jeg ved slet ikke, hvad jeg skal gøre?" svarede Mark.

Vittaker syntes, at han kunde se, at Marks Planer allerede var forandrede. Mark følte, at han nu var løst fra enhver Forpligtelse baade til Offentligheden og til Roxy med Hensyn til Missionsarbejde. Og nu vilde han hellere kaste sig ind i den fristende Virksomhed, der nu aabnede sig for ham ved at hans Faders Forretninger gled over i hans Hænder.

Synet af Roxy havde været Wittaker en Glæde. Men fem Minutter i Solskinnet gør blot Kulminen endnu sortere. Han gik hjem og tænkte paa, at Legemets Stivhed, som Obersten led af, var bedre end hans aandelige Stivhed. Men det var vanskeligt at ryste denne Dorskhed af sig. Hans Menighed var lille og optog ikke hans Tid. Hans Forsøg paa at studere var uregelmæssige og forgæves. Han havde haft Lyst til Sprogstudier, men hans Kærlighed til Sprogene laa død inde i ham. Han vendte Bladene i sine Ordbøger og tænkte paa Roxy og drømte om „kunde have været, er", uden Tal.

Samme Eftermiddag sad han med Hovedet lænet ud af Vinduet. Der laa et Eksemplar af Bossuets Sørgesange ved Siden af ham, men ikke en Gang denne sørgelige Læsning kunde han samle Tankerne til. Han havde altfor levende en Følelse af, at Livet var glædeløst, til at bryde sig om Bossets højtravende Ord derom.

Mens Wittaker saaledes bøjede sig ud af Vinduet og drømmende stirrede paa de lysegrønne Sykamorer, der kun vil vokse i Nærheden af Floderne, faldt der pludseligt en Papirskugle paa hans Hoved. Han for sammen og saa op. Der var intet at se andet end Kvistkammevinduet i Gavlen overfor. Men han havde næppe set til den anden Side, før nok en Kugle kom ned til ham. Han vidste nok, hvilken Nisse, der var paa Spil. Han saa atter op denne Gang med et Smil og fik den tredie Kugle lige paa Næsen og i det samme Øje paa Twonnets ondskabsfulde Ansigt, ligesom det var i Færd med at forsvinde, med et lille „Aa", da hun saa, hvor Kuglen havde ramt.

„De er fanget", sagde han, og det rødmende Ansigt kom igen og saa umaadelig nydeligt ud. De lange Krøller hængte ned omkring det, mens hun lænede sig ud af Vinduet.

„Jeg vilde ikke have gjort det", sagde hun, „men De saa ud som en hel Begravelse i Dag. Jeg kan ikke lide, at De ser saadan ud."

„Hvordan kan jeg lade være dermed, Twonnet?" sagde Wittaker.

Hendes Ansigt var et Øjeblik alvorligt. Saa gav hun sig til at le.

„At tænke sig, at De vil spørge saadan en pjanket Sludrepotte som mig om Raad: Alle Mennesker ved da, at jeg kun er en ondskabsfuld lille Nar med ingen Forstand i Hovedet, og desuden er jeg kun et Barn, ved De nok".

„Se her!" sagde hun, idet hun rakte en Dukke ud af Vinduet. „Jeg har aldrig helt opgivet mine Dukkebørn. Jeg har denne gemt heroppe paa Kvistkammeret, hvor ingen kommer uden jeg. En Gang imellem smutter jeg herop og leger med den, indtil jeg synes, jeg er en lille Gaas. Saa gaar jeg ned og prøver paa at være en Kvinde. Jeg vilde ønske, jeg var saa fornuftigt, at jeg kunde raade Dem".

„De har meget mere Forstand, end De selv ved", sagde Wittaker. „Det havde været adskilligt bedre for somme Mennesker, hvis jeg havde fulgt Deres Raad og ikke Highburys. Hvis De vil lade være at slaa flere Papirskugler efter mig, saa skal jeg høre efter, hvad De siger. „Der er noget, der er aabenbaret for — smaa Børn".

„Saa, nu kalder De mig et Barn, sagde Twonnet. „Det er værre end alt det andet. Naa da. Det Raad, som jeg vil give Dem, er alvorligt, og jeg er ikke færdig endnu. De bør høre det af en, der er ældre end jeg". Og hun trak Hovedet tilbage.

Wittaker undrede sig over, hvad hun kunde mene. Vilde hun vente for at tænke over, hvad hun skulde sige? Eller prøvede hun paa at samle Mod til at sige, hvad hun tænkte? Eller vilde hun drive Spas med ham, ligesom hun gjorde med Highbury?

Et Øjeblik senere viste der sig i Kvistvinduet en gammel Kones Ansigt. Hun havde en Kappe med hvide Pibestrimler om og Briller og et rødt Tørklæde om Halsen. Ansigtet syntes rynket og Stemmen var brudt og skælvende. Ordene blev udtalt langsomt og højtideligt med en lidt fransk Akcent.

„De maa ikke tænke paa hende nu. Det vil gøre alle Fortræd. Tag fat paa Arbejdet og jag alle disse onde Tanker og Ønsker langt bort. De udretter intet godt. Hun er hans, og De maa ikke tænke paa hende".

Hovedet var forsvundet, før Wittaker kunde gøre sig det klart, at det kun var Twonnet, der spillede Komedie. Han var ked af, at hun havde gættet hans hemmeligste Tanker. Dernæst forundrede han sig over al Maade over den dybe Alvor og den skarpe Forstand, der var skjult under hendes livlige Ydre. Han følte sig ærgerlig over, at hun havde vovet at bebrejde ham, en Præst, at han bar sig galt ad. Og endelig søgte han ærlig at finde Sandheden i, hvad hun havde sagt. I alle Tilfælde besluttede han ikke at tænke mere paa Roxy.

Men naar det menneskelige Sind først er plumpet dybt ned i en Maade at tænke paa, saa er det et strængt Arbejde at løfte det op. Han kunde ikke læse eller gaa eller tale, uden at denne stivnende Følelse overfaldt ham og fyldte ham med Ønsker og Tanker.

Det var forgæves, at han studerede Tavler med italienske Ramser, der hang paa hans Væg. Han kunde ikke huske dem. Han foretrak at læse Petrarchs Sonnetter til Laura, og det havde han forbudt sig selv.

Denne Kamp varede i to Dage. Twonnet lod, som om hun ikke saa det. Hun lo og sang. Franske Ramser og engelske Sange; hun legede med Børnene og sludrede med Hr. Wittaker og skændte over, hvad der var i Vejen i Huset, saa at han forundrede sig over denne Dobbelthed. Han kunne ikke forklare den, og han nøjedes med i sine Tanker at kalde hende „den Heks af et Pigebarn". Han vilde være bleven endnu mere forundret, hvis han havde vidst, at hun efter sin muntreste Latter og vildeste Leg med Børnene og sin mest vrøvlede og drilagtige Snak af og til løb fra sin lille Søster „Tit" og flygtede op paa Kvistværelset og hulkede og græd i en Krog. saa tog hun sin gamle Dukke frem og kælede for den, mens Taarerne løb hende ned ad Kinderne.

„Ingen bryder sig om mig. Alle Mennesker holder af Roxy, fordi hun er god. Men ingen holder af stakkels, vildgale, tossede, dumme Twonnet. Ingen holder af mig uden du, gamle Dolly!"

Og alt det endskønt Daniel Barlov, den nyankomne unge Sagfører, havde spadseret hjem fra Kirken med hende i Søndags og ikke var den eneste, der gerne vilde have fulgtes med hende, hvis der ikke havde været et lille snedigt Cmil i Øjekrogen, der gjorde dem bange for, at Twonnet skulde holde dem for Nar. Men hun blev ikke desto mindre ved at græde og forsikre, at der ingen var, der holdt af hende. Og fem Minutter efter kunde hun saa gaa om i Huset med sin Støvekost og synge lige saa lystigt som Stærene udenfor:

Hver en Pige har sin Bejler,
ingen Ven har jeg.

Men Wittaker vidste nu, at der under al Pigebarnets Munterhed og Snak laa en Kvindes dybe Alvor. Hvor dyb hendes Natur var, kunde han ikke sige. Samvittighedsfuldhed, Klogskab og Mod havde han set — hvad var der mere. I hvert Fald vidste Wittaker, at Twonnet ventede, at han skulde gøre noget.

Den livlige, ubegribelige lille svejtsiske Sludrebøtte var bleven den alvorlige Præsts Lærer, og Lærdommen virkede des kraftigere, fordi hun ikke sagde mere, end der behøvedes.

Saaledes skete det, at hans Sjæl vaagnede op og sagde til sig selv: Wittaker, Du er slet. Du tænker og drømmer om en anden Mands Hustru, og hvad der „kunde have været". Det er den slagne Vej til at blive elendig og ond. Du maa til at arbejde".

Og efter at have givet sig selv en god Lektion, sagde han til Twonnet:

„Jeg vil begynde en Skole!"

„Det er godt. Jeg vil gaa i den. Men jeg er en tungnem Elev. Jeg hader Regning, og alle mine Lærere hader mig".

Det var alt det Svar han fik.

FEMTE KAPITEL.

Frafald.

Dagene blev kortere, og Nattefrosten begyndte at gøre Luften klarere, kom Oberst Bonamy under Roxys Pleje lidt til Kræfter. Han var meget lam og gik med Besvær støttet paa sin Svigerdatters Arm.

De plejede at gaa ned imellem Poplerne gennem Laagen og tværs over Fællederne ned til Flodbredden. Der stod han saa en Tid og stirrede adspredt ud over det store Vand og bad saa om at komme hjem igen.

Hans Aandsevner var meget svækkede. Naar han ønskede sin Hat, bad han om sine Støvler, og han kaldte sit Ur en Kniv. Navne, baade Egennavne og Tingnavneord var aldeles fortvivlet blandet sammen i hans Sjæl. Han kaldte næsten aldrig noget med dets rigtige Navn, endskønt han plejede at anvende Begyndelsesbogstaverne.

Roxy var paa Grund af sin inderlige Medfølelse i Stand til at gætte hans Mening, og han foretrak altid at have hende om sig.

Roxy behandlede sin Svigerfader med en beskyttende Værdighed. Oberst Bonamy kunde godt lide hende paa en egenkærlig Maade, fordi hun var den bedste Sygeplejerske, men han kunde ikke fordrage, at hun var kærlig mod Bobo. Hun plejede derfor at undervise Drengen i et andet Værelse en lille halv Time hver Dag, og hendes Svigerfader skændte, hver Gang hun kom tilbage.

„Nu, Roly, jeg ved, hvad du har gjort", kunde han sige med en gnaven, læspende Stemme. „Du har været ved at prøve paa at lære lille Buble Ham noget. Men du kan ikke lære ham. Han kan ikke lære enigste Ogstav. Ingen Vid i Ho'det. Giv mig en Slurk frisk Vask. Er tørstig. Maa ikke gaa væk!"

Men Roxys største Bekymring var hverken Amanda eller Obersten. Nej, det var Mark. Svigerinder og Svigerfædre og Svigermødre kunde nok være slemme Plageaander. Men virkelige Sorger gaar dybere.

Mere og mere saa Roxy, hvordan Mark gled aldeles bort fra al Missionsbegejstringen. Først viste dette sig kun ved, at han helt lod sig optage af den store Sagførerforretning, som saa pludselig faldt ham i Hænderne. Han vidste, at Domstolens, Kundernes og Sagførernes Øjne var rettet paa ham for at se, om han kunde eller vilde indtage sin Faders Plads, hvis denne vedblev at være svag. Han vidste, at Offentligheden nu overvejede, om han eller den energiske og dygtige Daniel Barlov, som nylig var kommen fra Østamerika, skulde føre Overretssagerne. Hans nuværende Arbejde passede bedre med hans Natur end at prædike, og han optog det med Iver.

Sagførerforretningen gav hans gode Evner udmærket Spillerum. Processerne paa Raadstuen vakte hans Kampiver, og Sejre smigrede hans ærgerrige Forfængelighed.

Han kastede sig med stormende Iver ind i sin Faders halvfærdige Retssager og førte dem sejrrigt igennem. Han stod mere end Maal med den unge Barlow, og der kom stadig ny Forretninger til ham. Han var ikke den Mand, der skulde være ligegyldig for den Vej til Rigdom og Anseelse, der saaledes aabnede sig for ham.

Luther var næppe bleven Reformator, hvis han ikke først havde været Munk, og Mark kunde maaske have opnaaet stort Ry, hvis han ikke havde styret efter andre Maal. Han var ved ydre Omstændigheder holdt oppe paa Toppunktet af en Selvopofrelse, som var hans Natur fremmed, og Reaktionen var hurtig og farefuld.

Tre Uger efter at Turen til Texas var opgivet, kunde Roxy se, at al Tænken paa og Talen om Religionen, var ham en Plage. Han afslog alle Opfordringer til at prædike med den Undskyldning, at han var overansrengt, og det var klart, at endogsaa hans Prædikentilladelse snart vilde blive ham modbydelig.

De, som før havde beundret hans Nidkærhed, beklagede nu hans Frafald. Han trak sig mere og mere tilbage fra Metodisterne. Han kunde have talt ved Klassemøderne, men han holdt ikke af at hykle, og saa blev han borte. Han spurgte heri som i alt andet sin egen Magelighed til Raads. Naar han var i Kirke, sad han ikke mere mellem de store Lys i „Amen-Hjørnet", men satte sig længere nede og til sidst helt neden for Kakkelovnen, som var et Slags Landemærke, der skilte Faarene fra Bukkene.

(**Fortsættes.**)